

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/243/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515220805
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2016:1515220805.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, konaní pred sudkyňou JUDr. Klaudiou Talašovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti O., O., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnené v W. stredisku J., so sídlom X., U. 6, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovpova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matky H. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. - L., bývajúcej na adrese X., B.. V. X a otca N. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. - L., toho času u E. na výkon väzby a E. na výkon trestu odňatia slobody S. 5, X., ex offo o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi O. - O., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v J. domove D. XX, X.. Matka je povinná platiť výživné na každé dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet príslušného ústavného zariadenia, v ktorom budú maloleté deti umiestnené počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Otec je povinný platiť výživné na každé dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet príslušného ústavného zariadenia, v ktorom budú maloleté deti umiestnené počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Uznesením č. k. PPom 1/2015-5 zo dňa 10.03.2015 tunajší súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté deti O., O., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti W. strediska J. /ďalej len KS J./, U. 6, X., nakoľko rodina maloletých detí bola dňa XX.XX.XXXX vysťahovaná z bytu na Y. XX v X., kde dočasne bývali v podnájme a v rodine sa nenachádza nikto, kto by bol schopný a ochotný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.10.2015 a vykonateľnosť dňa 10.03.2015. Z uvedeného dôvodu začal tunajší súd uznesením zo dňa 13.10.2015, č.k. 20P 243/2015-1 konanie ex offo o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi O..

Kolíznym opatrovníkom svojím návrhom zo dňa 04.11.2015, doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.11.2015, žiadal nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi O., O., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX v J. domove, D. XX, X. a výživné zo strany otca ako aj matky určiť vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, ktoré budú rodičia povinní platiť na účet príslušného ústavného zariadenia dieťa odo dňa právoplatnosti rozsudku. Maloleté deti pochádzajú z úplnej rodiny, s rodičmi bývali v ubytovni T. úradu L. na K. ul. v X., ktorá bola zbúraná a následne rodina bývala v podnájmoch, naposledy na Y. XX v X.. U maloletých sa začali prejavovať závažné výchovné problémy, vulgárne a neprispôsobivé správanie, záškoláctvo mal. N. a H.. Rodina zostala bez prístrešia od marca 2015, rodičia sú nezamestnaní a nedokážu zabezpečiť starostlivosť a

výchovu detí. Z dôvodu výchovných problémov boli maloletí monitorovaní a spolupráca s matkou i školou bola zvýšená. Rodina so sociálnou kuratelou nespolupracovala. Predbežným opatrením boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti KS J.. T. O. bol pred prázdninami umiestnený v J. centre U. / ďalej len DC U./ B. sa jeho správanie počas prázdnin nezlepšilo, po prázdninách tam opäť nastúpil na pobyt. Tiež správanie maloletého N. sa vystupňovalo /býva agresívny, uteká, hystericky plače, vyhráža sa samovraždou /, preto boli obaja maloletí v zmysle dohody medzi KS J. a DC U. prijatí na rediagnostický a liečebný pobyt. Od marca 2015 do podania návrhu sa nepodarilo skontaktovať s matkou detí. V rodine nie je iná vhodná osoba, ktorá by bola schopná postarať sa o všetky maloleté deti.

Na pojednávaní kolízny opatrovník trval na nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. KS J. vyvolalo stretnutie na XX.XX.XXXX, na ktorom bola prítomná aj matka, ktorá uviedla, že nemá vytvorené bytové a celkové podmienky na to, aby mohla deti prevziať do svojej starostlivosti. Obe deti sú na ňu veľmi viazané, počas Vianoc boli u matky a táto ich predčasne vrátila do krízového strediska, nakoľko ich nezvládla. Maloletý O. stále chodí do školy do DC U. ulici a maloletý N. je v tom istom DC vzhľadom na jeho problematické správanie. Matka za prítomnosti psychologičky a sociálnej pracovníčky KS J. uviedla, že je bez práce, nemá zabezpečené riadne bývanie, v mieste terajšieho bydliska môže bývať do konca januára 2016. Tiež uviedla, že s návrhom súhlasí a momentálne to považuje za najlepšie riešenie pre deti s tým, že v budúcnosti sa o ne chce postarať, sama sa však musí dať do poriadku pre zdravotné problémy. KS J. má stále snahu pomáhať jej ambulantnou formou naštartovať život a riešiť jej sociálnu situáciu.

Matka s návrhom v celom rozsahu súhlasila, uviedla, že do konca januára 2016 bude bývať v podnájme, čo bude ďalej, nevie. Všetky tri deti má rada, navštevuje ich, má však zdravotné problémy, preto ich navštevuje cca raz za týždeň a telefonujú si. Deťom bolo umožnené byť u nej po dobu dvoch týždňov počas vianočných sviatkov, ale predčasne ich vrátila, pretože syn N. začal piť, fajčiť, večer sa vytratil z bytu, deti nevedela zvládnuť, preto ich vrátila späť.

Otec sa k veci nevyjadril, v súčasnosti je vo výkone väzby, o predvedenie na pojednávanie nepožiadal, preto súd vec v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v jeho neprítomnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 20P 292/2015 vedené konanie na návrh otca o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom O., O., nar. XX.XX.XXXX, N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX. V tejto veci súd doteraz nerozhodol. KS J. v správe zo dňa XX.XX.XXXX uviedlo, že maloleté deti po prijatí do ich zariadenia XX.XX.XXXX reagovali na umiestnenie veľmi zle, správanie N. bolo až hysterické, ťažko zvládnuteľné, ak nedosiahne svoje, je agresívny, vyhráža sa fyzickým násilím, uteká, preto absolvoval diagnostický pobyt, v súčasnosti navštevuje P. ročník v DC U.. T. O. navštevuje 8. ročník Z. školy v DC, jeho kmeňovou školou je ZŠ na L. ul, kde prepadával, ale v spolupráci s výchovou si opravil známky a postúpil do ďalšieho ročníka. Z dôvodu nerešpektovania autorít a šikanovania detí absolvoval polročný diagnostický pobyt v DC U. s pozitívnymi výsledkami, preto od januára XXXX dochádza do DC už len na školskú dochádzku. T. H. je žiačkou VI. triedy P. základnej školy B., X. so slabými výsledkami, od riaditeľa dostala pokarhanie za nerešpektovanie a drzé správanie voči učiteľom. T. N. i H. sú vedení v evidencii T. K. v psychiatrickej ambulancii na W. pre poruchu pozornosti a aktivity, k primárnym diagnózam sú medikovaní. Rodičia nežijú spolu, nemajú vytvorené podmienky, aby si mohli deti brávať na víkendy, otec sa o deti nezaujíma vôbec. Spočiatku mal tendenciu navštevovať ich s novou partnerkou, ale prišlo k fyzickému násiliu na matke, ktorá na neho podala trestné oznámenie, a preto matke ponúkli možnosť bývať spolu s deťmi v KS, čo odmietla. O deti sa zaujíma v rámci svojich možností, snaží sa ich brávať na víkendy, alebo ich aspoň počas neho navštívi. Bolo obdobie, keď sa im ju nedarilo telefonicky zastihnúť a niekoľko týždňov deti nenavštívila ani nekontaktovala. Pri spolupráci s ňou a dohode o pravidlách a kompetenciách sa stávalo, že sľuby neplnila, keď napríklad sľub, že zabezpečí pre O. okuliare, nesplnila. Aktuálne býva v byte jej dospelého syna a dcéry, ktorá má malé dieťa a partnera. Podmienky na bývanie pre deti však nikdy jednoznačne nepreukázala. Posledná prázdninová návšteva detí u nej v čase Vianoc skončila predčasne, keď deti vrátila s odôvodnením, že je problematické ich, hlavne N., zvládať. Následne nedodržala sľub, ktorý im dala, že si ich cez nasledujúci víkend vezme na vychádzku a ani telefonicky sa s KS nespojila. Deti tieto skutočnosti ťažko znášajú, neustále sa na matku pýtajú, dožadujú sa kontaktu s ňou aspoň telefonicky. Matka sama uviedla, že nemá vytvorené adekvátne podmienky pre riadnu starostlivosť o deti, starostlivosť o N. nezvláda. Počas vianočných prázdnin mala množstvo výchovných problémov, sama vyhodnotila momentálnu situáciu ako nepostačujúcu pre vytvorenie riadnych podmienok na starostlivosť o deti. Naďalej proklamuje svoju snahu do budúcnosti zabezpečiť si svoje podmienky a pomery a prevziať starostlivosť o deti. KS vie v prípade jej záujmu poskytovať jej pomoc a sociálne poradenstvo ambulantnou formou. Pre deti je potrebné zabezpečiť riadne a hlavne stabilné a podnetné výchovné prostredie, hlavne N. potrebuje motiváciu a špeciálny prístup z

dôvodu jeho poruchy správania, čo by od matky vyžadovalo individuálnejší prístup. Z psychologického hľadiska sú deti napriek problematickému správaniu veľmi fixované na rodinu, najviac N.. Neprítomnosť rodiny prežívajú so zvýraznenými úzkostnými prejavmi, emocionálnou stabilitou, nedisciplinovanosťou a nerešpektom voči druhým. V rodinných väzbách sú prítomné silné pozitívne znaky a pripútanosť, čo možno chápať aj ako neadekvátnu obranu voči iným ľuďom, ale časté je aj nedodržiavanie dohôd a pravidiel medzi jednotlivými členmi a okolím.

DC U. 1, X. v správe zo dňa XX.XX.XXXX uviedlo, že maloletý O. bol do ich zariadenia prijatý XX.XX.XXXX na základe žiadosti KS J. z dôvodu narastania výchovných problémov. Účelovo sa ich podmienkam prispôbil, letné prázdniny trávil v KS, na pobyte v ich zariadení pokračovať od začiatku tohto školského roka. Z dôvodu pomerne stabilného fungovania prešiel na týždennú dochádzku, keď víkendy trávil v KS alebo u matky. Neskôr prešiel i na školskú dochádzku, každý deň dochádzal do KS, kde tiež vyjadrovali spokojnosť s jeho správaním i dochádzkou. Matka v DC U. na návšteve nebola, ani sa o deti nezaujímal. O. verbálne idealizuje rodinu i matku, jej nezaujem a sľuby ospravedlňuje. Je možné domnievať sa, že vnútorné napätie v ňom narastá podľa nesplnených matkiných sľubov. Pri dôslednej kontrole a pravidelnom vedení dokáže O. fungovať bez výraznejších problémov. T. N. bol prijatý do ich zariadenia XX.XX.XXXX z rovnakých dôvodov ako jeho brat O.. O. času navštevuje 7. ročník špeciálnej základnej školy /ôsmy rok školskej dochádzky/. Je v pedopsychiatrickej starostlivosti s Dg. L. aktivity a pozornosti. Spočiatku bol plačlivý, postupne sa zaradil do chodu DC bez výraznejších problémov. Vyskytovali sa problémy s rešpektovaním ženskej autority. Účelovo sa dokázal prispôbiť podmienkam DC, preto spolu s bratom začal dochádzať do KS na víkendy, neskôr aj každý deň. Po vianočných prázdninách KS požiadalo o zrušenie školskej dochádzky z dôvodu opätovných problémov v správaní. Aktuálne Igor zostáva v DC. Výsledky vyšetrenia poukazujú na organické poškodenie CNS. V režimovom systéme za podmienok dôslednej kontroly a usmernenia funguje v súčasnosti primerane. Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Kolízny opatrovník nezistil z príbuzenstva rodičov žiadne osoby, do opateru ktorých by bolo možné maloleté deti v súčasnosti umiestniť v rámci náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, nakoľko v súčasnosti ich opateru nie je možné zabezpečiť iným spôsobom, než v podmienkach ústavného zariadenia. Otec je vo výkone väzby, matka nemá vytvorené bytové podmienky pre deti, do konca januára 2016 bude bývať v podnájme, podľa vlastného vyjadrenia nevie, čo bude ďalej. Sama pripustila, že výchovu detí, najmä maloletého N., nezvláda, preto ich aj počas vianočných sviatkov vrátila predčasne do KS J..

Podľa § 54 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Týmto zariadením je J. domov D. XX, X..

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd určil výživné na maloleté deti primerané zisteným možnostiam a schopnostiam rodičov s akceptovaním ich sociálnej situácie len v minimálnom rozsahu, teda vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na každé dieťa zo strany matky i zo strany otca počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Otec je vo výkone väzby, matka pracovala naposledy ako pomocná sila v kuchyni v BISTAV, s.r.o. na Dohodu o pracovnej činnosti zo dňa 24.11.2015 uzavretú do 16.12.2015, úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov činil 82,14 eur. Má základné vzdelanie.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v troch vyhotoveniach, na Krajský súd v Bratislave, cestou podpísaného súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nebude dobrovoľne plniť povinnosť, uloženú mu vo vykonateľnom rozsudku, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.